

YARGIDA E-DURUŞMA DÖNEMİ BAŞLADI

Covid-19 salgını ile birlikte adliyelerde alınmaya başlanan önlemler kapsamında elektronik duruşmaya geçiş sürecinde de hızlı gelişmeler yaşandı. Adalet Bakanlığı tarafından geliştirilen ve duruşmalara video konferans ile katılım olanağı getiren e-Duruşma sistemi, tarafların koronavirüsten korunmaları bakımından önemli olduğu kadar, yargı masraflarının azaltılması anlamında da büyük bir adım oldu.

Son dönemde Ulusal Yargı Ağı Projesi'nde ("UYAP") yaşanan gelişmeler, UYAP'ın kullanımının artması ve birçok diğer kamu kurumunun da bu sisteme entegre edilmesi ile birlikte yargılama süreçlerinde yaşadığımız dijitalleşme süreci son olarak e-Duruşma imkanının da getirilmesi ile ivme kazanmıştır.

Bu doğrultuda, e-Duruşma sisteminin yaygınlaşması ile emek ve zamandan tasarruf edilmesi, böylelikle maliyetlerin azalması ve yargılamaların daha kısa sürede sonuçlanması beklenmektedir.

E-Duruşma başvurusu nasıl yapılıyor?

Öncelikle, duruşmanın elektronik olarak görülmesinin hakim onayına bağlı olduğunu belirtmek gerekir. Avukatlar, UYAP Avukat Portalı'nda ilgili duruşmadan 24 saat öncesine kadar gerekçeli e-Duruşma taleplerini ilgili mahkemeye iletebilirler. Mahkeme hâkimi tarafından bu talep değerlendirilir ve kabul edilmesi

halinde duruşma, elektronik ortam üzerinden gerçekleştirilir.

E-Duruşma sistemini kullanırken nelere dikkat etmek gerekiyor?

Bu zamana kadar yapılan fiziki duruşmalardaki koşullar ile e-Duruşma koşulları arasında fark bulunmamaktadır. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu m. 49'da düzenlenen duruşmalara cübbe ile katılma zorunluluğuna e-Duruşma bakımından bir istisna getirilmiş olmadığından avukatların e-Duruşmalara cübbe ile katılım sağlanması gerekmektedir.

Mahkeme salonlarında olduğu gibi e-Duruşma sırasında da herhangi bir sesli veya görüntülü kayıt olanağı sağlayan cihazın kullanımı yasaktır.

Duruşmaya başlamadan önce mobil ya da e-İmza yoluyla kimlik doğrulaması yapılarak avukatın bilgi ve fotoğrafı UYAP sistemi üzerinden hakim tarafından teyit edildikten sonra duruşma başlayacaktır.

Ayrıca görüntü ve ses konusunda bir kesinti yaşanmadan e-Duruşmanın yürütülmesi adına en az 8 Mbit İnternet hızına sahip olunması gerektiği ve internet bağlantısının kamuya açık ortak bir bağlantı olmaması gerektiği belirtilmiştir.

E-Duruşma sisteminin yasal dayanađı nedir?

2011 yılında yürürlüğe girmiŐ olan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ("HMK") 149. maddesi uyarınca ses ve görüntü nakli yoluyla duruşma iŐlemlerinin gerçekleştirilmesi mümkün kılınmıŐtır.

Ancak bu hüküm gereğince, duruŐmaların elektronik ortamda görülmeleri için davacı taraf ile davalı tarafın anlaşması ve bu doğrultuda ortak bir talep sunmaları gerekmektedir.

28 Temmuz 2020 tarihin yürürlüğe giren 7251 sayılı kanun ile HMK m. 149 hükmünde değişiklik yapılmıŐ ve tarafların bu hususta anlaşmıŐ olmaları zorunluluğu kaldırılmıŐtır.

Bu değişiklik sonrasında yaygınlaŐan e-Duruşma sistemi bakımından taraflardan birinin talebi yeterli olmakla birlikte bu düzenleme hâkimin takdir yetkisini ortadan kaldırmıŐ değildir. Yukarıda açıklamıŐ olduğumuz gibi duruşmanın e-Duruşma yoluyla görülebilmesi için taraflardan birinin UYAP üzerinden talepte bulunması ve bu talebin ilgili mahkeme hakimi tarafından kabul edilmesi gerekmektedir.

E-Duruşma sisteminden kimler yararlanabilecektir?

Söz konusu e-Duruşma sisteminden baŐta avukatlar olmak üzere davacı asil, davalı asil ve bilirkiŐiler de yararlanabilecektir.